

BARAZA LA WAWAKILISHI – ZANZIBAR

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

BARAZA LA TISA LA WAWAKILISHI

MKUTANO WA NANE

Kikao cha Sita – Tarehe 14 Disemba, 2017.

Kikao Kitaanza Saa 3.00 (Tatu) Asubuhi
na Dua itasomwa.

I. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora

Ripoti ya Utekelezaji wa kazi za Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma.

Kamati ya Sheria, Utawala Bora na Idara Maalum

Hotuba ya Maoni ya Kamati ya Sheria, Utawala Bora na Idara Maalum kuhusu Ripoti ya Utekelezaji wa kazi za Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma.

Mheshimiwa Mohammed Said Mohammed.

Hoja ya Mjumbe kuhusu Kuweka Miundombinu bora kwa watu wenye Ulemavu katika majengo, barabara, makaazi maeneo ya kupumzikia na maeneo mengine.

Mheshimiwa Mohammed Said Mohammed

Maombi (Petition) ya wananchi wa Kisakasaka Zanzibar kuhusu namna wanavyoweza kufaidika kutokana na machinjio ya wanyama yaliyopo kwenye maeneo yao

II. MASWALI:

Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ:

30. MHESHIMIWA BAHATI KHAMIS KOMBO (Jimbo la Chambani) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ:

Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mhe. Dkt. Ali Mohamed Shein na Makamu wa Pili wa Rais Mhe. Balozi Seif Ali Iddi wanastahiki pongezi kwa juhudi zao kubwa wanazozichukua kwa kuwaletea maendeleo wananchi wake, pia kuwajali vijana na kuendelea kuwapa taaluma mbali mbali ili wasijiingize katika vitendo viovu. Vile vile, wengine kuwaweka katika vituo vya Jeshi la Kujenga Uchumi (JKU), lakini katika kituo cha JKU kilichopo kwa pweza wapo vijana ambao wanaendelea kupata mafunzo ya kilimo. Kituo hiki kimekuwa na tatizo la makaazi, nyumba wanayokaa imepasuka viambaza na ndani hairidhishi na pia sehemu ya choo ina tatizo.

- (a) Je, Mhe. Waziri ameshawahi kukitembelea kituo hiko.
- (b) Na kama tayari, ni lini jengo lile litafanyiwa matengenezo.
- (c) Kwa kuwa hadhi ya Kambi ya JKU siyo ya kuridhisha, kuna mpango gani wa kuifanyia ukarabati ikiwemo majengo ya kambi hiyo.

91. MHESHIMIWA ALI KHAMIS BAKARI (Jimbo la Tumbe) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa, Serikali za Mitaa na Idara Maalum za SMZ:

Tumeshuhudia mahafali ya vijana wa JKU walivyohitimu mafunzo yaliyopatikana na wakiwa wamevaa sare nzuri za Jeshi hilo ili kuendana na sherehe yenyewe, na kwa kuwa fomu zile walizokuwa wamevaa walisaidiwa kutoka Bara ili kufanyia sherehe hizo.

- (a) Je, ni sababu zipi hadi leo vikosi vyetu vya JKU kuwa hakuna mavazi maalum kwa vijana hao.
- (b) Je, ni lini kutatolewa sare hizo kwa vijana wetu.

Wizara ya Fedha na Mipango:

19. MHESHIMIWA MUSSA FOUM MUSSA (Jimbo la Kiwani) -
Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango.

Katika Bajeti ya mwaka 2017/2018, Wizara ya Fedha na Mipango iliomba Tsh. 11.48 bilioni kwa ajili ya malipo ya Kiinua Mgongo kwa wafanyakazi waliostaafu kazi.

Je, ni wafanyakazi wangapi mpaka sasa waliokwisha lipwa.

Wizara ya Elimu Na Mafunzo ya Amali:

43. MHESHIMIWA OMAR SEIF ABEID (Jimbo la Konde)-
Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu na Mafunzo ya Amali:

Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dkt. Ali Mohamed Shein katika ziara yake ya kutembelea eneo la ujenzi wa Kituo cha Mafunzo ya Amali Daya Mtambwe, aliagiza shughuli za ujenzi wa kituo hicho uanze mara moja. Lakini hadi leo ujenzi wa kituo hicho haujaanza wala dalili za kuanza hazipo kwani Mkandarasi ameshahamisha vitu vyake pamoja na nondo zilizokuwepo.

- (a) Je, ni lini hasa ujenzi wa kituo hicho utafanywa ukitilia maanani eneo hilo lilikuwa na Mikarafuu isiyopungua mia mbili ambayo iling'olewa kwa ajili ya kupata eneo la ujenzi.
- (b) Kama haiwezekani kujengwa kwenye eneo hilo, kuna mpango gani mwengine wa kupata eneo mbadala la kukijenga kituo hicho katika shehia ya Mtambwe Kusini.
- (c) Je, ni sababu gani inayosababisha kuing'oa mikarafuu iliyokuwepo na kukimbilia kuanza kujenga kabla ya kufanya "soil testing" ili kubaini athari zinazoweza kujitokeza kwenye majengo kutokana na uhalisia wa ardhi yenyewe.

78. MHESHIMIWA OMAR SEIF ABEID (Jimbo la Konde) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu na Mafunzo ya Amali:

Kwa kuwa kuna wafanyakazi ambao wanajitolea kwa muda mrefu zaidi ya miaka 3 katika skuli mbalimbali za Unguja na Pemba, na kwa sababu Serikali imekuwa ikitoa kipaumbele kwa walimu hasa wa sayansi na kwa sababu katika skuli za Jimbo la Konde wapo vijana kama hao wanaojitolea ambao ni walimu wa sayansi na wana elimu ya Kidato cha Sita "form six" kwa muda wa miaka (4) na hadi leo hawajaajiriwa jambo ambalo linasikitisha sana pamoja na kwamba Serikali imeshatoa ajira kwa walimu.

- (a) Je, ni lini Serikali itawaajiri vijana hao ambao wameonesha moyo mkubwa wa kujitolea kwa nchi yao.
- (b) Je Wizara ina mpango wa kutoa kipaumbele cha ajira kwa vijana walioonesha uzalendo badala ya kuwaajiri wale ambao baada kumaliza tu kusoma wamekaa wakisubiri kuajiriwa na kuachwa hawa wanaojitolea.
- (c) Je, Wizara haioni kwamba kuanzisha mpango huu wa kuwaajiri vijana ambao wapo tayari wameshajitolea kutatusaidia hata kupunguza tatizo la walimu maskulini ukitilia maanani kwamba vijana wanaomaliza chuoni ni wengi wanaosubiri ajira.

Wizara ya Kilimo, Maliasili, Mifugo na Uvuvi:

75. MHESHIMIWA OMAR SEIF ABEID (Jimbo la Konde) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Maliasili, Mifugo na Uvuvi:

Kwa kuwa Wizara ya Kilimo ndio yenye jukumu la kutathmini miti yote ya mazao ya kilimo cha chakula na biashara inayolipwa kutokana na kuathiriwa na shughuli za maendeleo kama vile sehemu za uwekezaji, ujenzi wa barabara, kazi za kusambaza umeme, na sababu bado inaonekana kwamba bei inayolipwa kwa waathirika hao ni ndogo kutokana na uhalisia wenyewe wa kupanda bei ya mazao yanayovunwa kwenye miti hiyo.

- (a) Je, Serikali inalipa kiasi gani kwa shina la mkarafuu, muembe, mnazi au mchungwa inayozaa vizuri.

- (b) Je, kuna mpango gani wa kufanya marekebisho ya bei za kulipa fidia kwa miti ya mazao ya biashara.

76. MHESHIMIWA OMAR SEIF ABEID (Jimbo la Konde) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo, Maliasili, Mifugo na Uvuvi:

Kwa kuwa Bonde la Weni Wete ni moja katika sehemu ambayo Wakulima wengi sana wa mbogamboga kuliko sehemu yoyote kwa Mkoa wa Kaskazini Pemba. Na kwa sababu Wizara ya Kilimo, Maliasili, Mifugo na Uvuvi iliwashajihisha wakulima wa mbogamboga wa Bonde la Weni Wete kutumia kilimo cha “Green House” na TAHA kwa sababu kwenye maelezo Wizara ilisema imewasaidia baadhi ya wakulima kwa mpango wa kilimo cha “Green House” Unguja na Pemba.

- (a) Je, ni wakulima wangapi wa mbogamboga wa Bonde la Weni Wete waliofaidika na mpango huo kwa kilimo cha “Green House”.
- (b) Je, ni kwa kiasi gani wakulima waliitikia mwito wa kilimo cha mbogamboga katika bonde la Weni kwa utaalumu wa kutumia “Green House” na ni faida gani iliyopatikana kwa wakulima hao.
- (c) Je, ni eka ngapi katika Bonde la Weni Wete zilizolimwa mbogamboga kwa msimu wa 2016 hadi Septemba 2017 na zililimwa na wakulima wangapi na idadi gani ya fedha zilitolewa kwa ajili ya wakulima hao kama msaada.

Wizara ya Biashara, Viwanda na Masoko:

113. MHESHIMIWA SULEIMAN SARAHAN SAID (Jimbo la Chake Chake) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Biashara, Viwanda na Masoko:

Naipongeza Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar katika juhudi zake za kuleta maendeleo kwa wananchi wake, lakini kwa upande wa Pemba bado kunahitajika viwanda vikubwa na vidogo kwa maendeleo ya nchi yetu. Takriban kisiwa cha Pemba kina matunda ya aina nyingi na mazao mbali mbali kwa uhalisia wake, lakini mpaka sasa bado hakina viwanda vya matunda kwa ajili ya kutengeneza “juice” na mazao ya

chakula kwa ajili ya kuuza katika nchi za nje. Kutokana na tatizo hilo sijaona harakati za Serikali zilizotayari au za watu binafsi katika kuwekeza katika viwanda.

- (a) Je, Serikali haioni umuhimu wa haraka kuchukuwa jitihada za kujenga viwanda vya kusindika chakula na “juice” kwa kuokoa mazao ambapo yanapotea kwa msimu kwa sababu hayawezi kustahamili muda mrefu.
- (b) Ni mpango gani wa haraka uliowekwa na Serikali ili kuendana na kasi ya kujenga viwanda vidogo vidogo katika kisiwa cha Pemba, kwa ajili ya kuokoa mazao hayo kwani inaonesha sekta binafsi haijakuwa tayari na mpango huo.
- (c) Je, Serikali haioni kuwa ni hasara kupoteza mazao hayo kibiashara, kilimo na fedha za ndani na kigeni.

87. MHESHIMIWA ALI KHAMIS BAKARI (Jimbo la Tumbe) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Biashara, Viwanda na Masoko:

Kwa kuwa Serikali zote mbili ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar zinasisitiza na kuimarisha zaidi suala la viwanda, na kwa kuwa Tanzania Bara kumeanzishwa viwanda vya JKT Suma ili kutoa mafunzo na ajira kwa vijana.

- (a) Je, ni sababu zipi hadi leo Zanzibar ikawa haijaanzisha Suma JKU.
- (b) Je, ni lini Serikali itaanzisha viwanda katika Makambi yetu ya JKU.

Wizara ya Habari, Utalii, Utamaduni na Michezo:

48. MHESHIMIWA OMAR SEIF ABEID (Jimbo la Konde) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Habari, Utalii, Utamaduni na Michezo:

Ili kuimarisha Sekta ya Utalii, kunahitajika Miundombinu mizuri pamoja na kuwawekea mazingira mazuri wawekezaji ili wavutike na uwekezaji. Na kwa sababu miundombinu ya Barabara ya kutoka Kiuyu kwa Manda hadi Makangale ni

mbaya sana, kiasi kwamba hata wawekezaji na wageni wenyewe unawarudisha nyuma kutaka kuwekeza huko.

- (a) Je, Wizara ina mpango gani wa kuimarisha barabara hiyo ili iweze kupitika kwa wakati wote kwani wakati ikinyesha mvua barabara hiyo huwa mbaya sana.
- (b) Je, kuna mpango gani wa kuwapa kipaumbele na kuweka vivutio maalum wenye Mahoteli ya Utalii Pemba, jambo ambalo litawavutia na kuweza kuwashawishi wawekezaji kuja kuwekeza Pemba

112. MHESHIMIWA SULEIMAN SARAHAN SAID (Jimbo la Chake Chake) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Habari, Utalii, Utamaduni na Michezo:

Naipongeza Serikali ya mapinduzi ya Zanzibar katika jitihada zake za kuiboresha sekta ya utalii ili kuongeza mapato ya Serikali lakini utalii huo umegawika katika sehemu mbili, sehemu ya utalii wa nje na utalii wa ndani. Katika utalii wa ndani ni kuelimisha, kujua historia pamoja na elimu kwa wanafunzi na baadhi ya watu wengine ambao wanahitaji kujua historia ya Zanzibar. Lakini takriban historia nyingi na magofu ya Zanzibar baadhi ya sehemu hazijitungiwa historia yake katika vitabu na badala yake ni mtu kujitolea kutoa maelezo anayoyajua yeye.

- (a) Je, ni kitu gani kilichosababisha kutotungwa vitabu kuhusu maeneo ya kihistoria hadi sasa.
- (b) Je, kuna mpango gani wa kuwapeleka wanafunzi kutoka katika skuli mbali mbali kutembelea na kufahamu maeneo ya historia.
- (c) Je, ni maeneo mangapi ya historia Unguja na Pemba yanayojulikana na ambayo hayajaandikiwa historia yake katika vitabu.

Wizara ya Afya:

21. MHESHIMIWA MUSSA FOU M MUSSA (Jimbo la Kiwani) -
Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya:

Katika malengo ya Wizara ya Afya ya kuimarisha kampeni ya kumaliza malaria Zanzibar kwa mwaka 2017/2018 ni kuongeza kasi ya kufuatilia wagonjwa wanaogundulika kuwa na maradhi hayo.

- (a) Je, mpaka sasa ni wagonjwa wangapi waliofuatiliwa.
- (b) kwa kuwa kipindi kikubwa malaria yamepungua Zanzibar, kwa hivi sasa yako asilimia ngapi.

77. MHESHIMIWA OMAR SEIF ABEID (Jimbo la Konde) -
Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya:

Kwa kuwa kumekuwa na tatizo la upungufu wa wafanyakazi kwa kada mbalimbali kwa Wizara ya Afya hasa kwa upande wa vijijini na moja kati ya tatizo hilo husababishwa na wafanyakazi hao kutokurejea kituoni kufanya kazi ambapo husingizia wapo mapumziko. Lakini baadhi huwa wanafanya kazi katika hospitali binafsi au "Pharmacy".

- (a) Je, Wizara ya Afya ina mpango gani wa kuwataka wafanyakazi waliopo vyuoni wakati wa kufunga vyuo isipokuwa kama wapo "field", kurejea katika vituo vyao vya kazi ili kwa wakati ule wasaidiane na wenzao kufanya kazi ili kupunguza matatizo ya uhaba wa wafanyakazi.
- (b) Je, kuna utaratibu gani wa kuwarejesha wafanyakazi waliokuwepo masomoni katika vituo vyao vya kazi badala ya kumpangia kazi sehemu nyengine na kuiacha nafasi alionayo mfanyakazi aliyemaliza masomo kuwa tupu.

Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji:

60. MHESHIMIWA OMAR SEIF ABEID (Jimbo la Konde) -
Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji:

Kwa kuwa meli ya M.T. Ukombozi imekodishwa kwa Kampuni binafsi ya GAPCO ZANZIBAR LTD inayofanya

biashara ya mafuta. Na kwa sababu meli hiyo hupelekwa chelezoni Mombasa Kenya kwa ajili ya matengenezo kila mara, kutokana na kwamba Meli hiyo imeshakaa siku nyingi.

- (a) Je, Shirika la Meli linakodisha meli yake ya M.T. Ukombozi kwa Kampuni ya GAPCO bei gani kwa mwaka.
- (b) Je, ni utaratibu gani unaotumika kabla ya kumpata mteja wa kukodi meli hiyo.
- (c) Je, gharama za kuipeleka meli hiyo chelezoni Mombasa, huwa ni ya nani kati ya Shirika la Meli au GAPCO ambao huwa anakodishwa meli hiyo.

61. MHESHIMIWA OMAR SEIF ABEID (Jimbo la Konde) - Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji:

Kwa kuwa vipaumbele vya Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji ni kuzijenga barabara kuu ya Bububu Mahonda, hadi Mkokotoni na Barabara ya Wete/Chake na kwa sababu barabara ya Msuka/Konde ni miongoni mwa barabara ambazo Mhe. Rais wa Zanzibar ameahidi kuijenga kutokana na ahadi zake za Kampeni ya Uchaguzi ya 2015.

- (a) Je, ni lini Wizara itaifikiria kuijenga barabara hiyo ambayo hivi sasa imeanza kuharibika kutokana na mvua kubwa za masika zilizopita, ukitia maanani kwamba barabara hiyo ni ya kifusi na imeshindikana hata kuipigia mitaro ya kuihifadhi ili isimalizike kuharibika.
- (b) Je, ni lini Waziri wa ujenzi tutakwenda kutembelea na kuona barabara hiyo jinsi ilivyoharibika na wananchi wa Msuka na Konde wanavyopata taabu ya usafiri kwa sababu wenye magari wanashindwa kupeleka magari ya abiria kutokana na ubovu wa barabara hiyo.
- (c) Je, ni lini hatua za awali zitaanza kwa ajili ya matayarisho ya ujenzi wa barabara kuu za Bububu Mahonda hadi Mkokotoni na barabara kongwe ya Wete/Chake kuanzia Mzarambarautakao hadi Melitano.

III. **TAARIFA ZA SERIKALI:**

Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora

Ripoti ya Utekelezaji wa kazi za Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma.

IV. **HOJA ZA WAJUMBE:**

Mheshimiwa Mohammed Said Mohammed

Hoja ya Mjumbe kuhusu Kuweka Miundombinu bora kwa watu wenye Ulemavu katika majengo, barabara, makaazi maeneo ya kupumzikia na maeneo mengine.

Mheshimiwa Mohammed Said Mohammed

Maombi (Petition) ya wananchi wa Kisakasaka Zanzibar kuhusu namna wanavyoweza kufaidika kutokana na machinjio ya wanyama yaliyopo kwenye maeneo yao

Zanzibar,
14 Disemba, 2017.

(Raya Issa Msellem)
KATIBU WA BARAZA.